Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 4, No 3 (1953)

**ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΛΥΣΣΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ
ΤΟΝ ΚΥΝΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΙ ΕΜΒΟΛΙΟΥ
ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΟΣ ΕΠΙ ΕΜΒΡΥΟΦΟΡΩΝ ΩΩΝ
ΟΡΝΙΘΟΣ (ΑΒΙΑΝΙΣΕ)**

Φ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ

doi: [10.12681/jhvms.17555](https://doi.org/10.12681/jhvms.17555)

Copyright © 2018, Φ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ Φ. (1953). ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΛΥΣΣΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΝ ΚΥΝΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΙ ΕΜΒΟΛΙΟΥ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΟΣ ΕΠΙ ΕΜΒΡΥΟΦΟΡΩΝ ΩΩΝ ΟΡΝΙΘΟΣ (ΑΒΙΑΝΙΣΕ). *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 4(3), 404–409. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17555>

R E F E R E N C E S

- H. Bernkopf : 1946, Harefuah., 30, 110.
 » : 1948, Rep. on bovine lept. in Palestine, Gvt. ff Pal.
 J. C. Broom : 1949, Veterinary Record. 61, 44, 711.
 N. I. Field & K. C. Sellers : 1951, The Vet. Rec. 62, 311.
 W. S. Gochenour, R. H. Yager & P. W. Wetmore : 1950, Proc. Soc. Exp. Biol. & Med 74, 199.
 O. Gsell : 1951, Bull. Off. Int. Epiz. 36, 410.
 » : 1952, Leptospirosen, Bern.
 J. van der Hoeden : 1951, Bull. Off. Int. Epiz. 36, 400.
 » : 1953, The J. of Comp. Path. & Ther. 63.93 & 101.
 » : 1953, Trans. Roy. Soc. Trop. Hyg. & Med.
 D. W. Johnson : 1942, Med. J. Austral. 431.
 E. Jungherr : 1944, J. A. Vet. Med. Ass. 105, 276.
 R. B. Little & J. A. Baker : 1950, J. A. Vet. Med. Ass. 116, 105.
 N. A. Michin & S. A. Azinow : 1935, Sovyet Vet. 10, 23.
 K. R. Reihhard, W. F. Tierney & S. R. Roberts : 1950, The Cornell Vet. 40, 148.
 E. Savino & E. Revella : 1944, Rev. Soc. Argent. Biol. 20, 358.
 G. Schmid : 1947, Verhandl. Schweiz. Naturforsch. Ges. 110.
 A. K. Sutherland : 1950, The Austral. Vet. J. 26, 238.
 A. K. Sutherland, G. C. Simmons & G. C. Kenny : 1949, The Austral. Vet. J. 25.197.
 H. Ungar & H. Bernkopf : 1947, Arch. Path. 44, 59.
 Th. Wikerhauser : 1951, Schweiz Z. Path. Bakt. 14, 93.
 J. W. Wolff & H. Bohlander : 1952, Docum. Med. Geogr. et Trop. 4, 257.
 S. Yamamoto : 1951, Bull. Off. Int. Epiz. 36, 421.
 Ch. J. York : 1951, Proc. U. S. Livestock Sanit. Assoc.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΛΥΣΣΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΥΝΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΙ' ΕΜΒΟΛΙΟΥ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΟΣ ΕΠΙ ΕΜΒΡΥΟΦΟΡΩΝ ΩΩΝ ΟΡΝΙΘΟΣ (ΑΝΙΑΝΙΣÉ) *

Υ π ό

Φ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Γεωργίας

Χάρης εἰς τὰ αὐστηρὰ ὑγειονομικὰ μέτρα τὰ ληφθέντα πρὸ τοῦ τελευταίου Παγκοσμίου πολέμου, τὰ κρούσματα λύσσης εἶχον ἐλαττωθῆ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ἠλπίζετο ὅτι ἡ νόσος θὰ ἐξέλιπεν ἐντὸς τῶν ὀλίγων προσεχῶν ἔτων.

* Ἐκθεαίς ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς λύσσης Ἐπιτροπὴν τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας (W.H.O.).

Κατὰ τὴν διάρκειαν ὅμως τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἄξονος πολέμου καὶ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπακολουθησάσης κατοχῆς, τὰ κρούσματα τῆς λύσσης ἐπληθύνθησαν τόσον, ὥστε τὸ πρόβλημα τῆς ἐπικινδύνως ἐξαπλουμένης λύσσης ἐν Ἑλλάδι ἀπησχόλησε σοβαρῶς τὴν Κτηνιατρικὴν Ὑπηρεσίαν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τὸ τέλος τοῦ ἀνταρτοπολέμου. Αἰτία δὲ τῆς ἐξαπλώσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ χαλάρωσις τῶν προσηκόντων μέτρων καὶ ἡ παῦσις καταδιώξεως τῶν ἀγρίων σαρκοφάγων ζώων : λύκων, ἀλωπέκων καὶ θωῶν, λόγῳ ἀφαιρέσεως ὑπὸ τῶν ἀρχῶν κατοχῆς τῶν κυνηγετικῶν ὄπλων.

Εὐθὺς ὡς ἡ εἰρήνη καὶ ἡ τάξις ἀποκατεστάθησαν, μία ἐκ τῶν πολλῶν προσπαθειῶν τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας ὑπῆρξεν καὶ ἡ καταπολέμησις τῆς λύσσης διὰ τῆς ἀδιακόπου ἐφαρμογῆς τῶν ἀναγκαίων ὑγειονομικῶν μέτρων, ἥτοι τῆς θανατώσεως τῶν δηχθέντων κυνῶν καὶ γαλῶν, προσδέσεως παντὸς κυνὸς τῆς περιοχῆς, ἔνθα ἐσημειώθησαν κρούσματα λύσσης ἀπὸ 60 ἡμερῶν καὶ ἐντεῦθεν, ἐξοντώσεως πάντων τῶν ἀγρίων σαρκοφάγων ζώων καὶ ἀδεσπῶτων κυνῶν κλπ.

Ἐν τούτοις τὸ πρόβλημα τῆς λύσσης, ὅπερ ὡς ἐλέχθη, ἦτο καὶ εἶνε μεγάλης σπουδαιότητος διὰ τὴν χώραν μας, δύναται νὰ λυθῇ διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν κλασσικῶν ὑγειονομικῶν μέτρων καὶ τῆς διενεργείας προληπτικῶν ἐμβολιασμῶν δι' ἀποτελεσματικὸν τινὸς ἐμβολίου. Τὸ φαινοκοῦχον ἐμβόλιον ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ζωηρῶν ἐπικρίσεων εἰς διαφόρους χώρας.

Ἀκολουθοῦντες τὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ Δρος Κάπλαν τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας, προέβημεν εἰς δοκιμαστικὴν χρῆσιν τοῦ, διὰ καλλιεργείας ἐπὶ ἐμβρυοφόρων ὧν ὄρνιθος, παραχθέντος ἐμβολίου ὅπερ ἔσχεν ἄριστα ἀποτελέσματα εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας καὶ ἄλλαχού.

Διὰ τὴν διενέργειαν τοῦ πειραματικοῦ ἐμβολιασμοῦ τῶν κυνῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐμβολίου, ἡ Κτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἀνεξήτησε περιοχὴν λυσσόπληκτον, μεμονωμένην καὶ περιέχουσαν μικρὸν ἀριθμὸν κυνῶν. Ἡ νῆσος Ζάκυνθος, κειμένη εἰς τὸ Ἰόνιον Πέλαγος δυτικῶς τῆς Πελοποννήσου ἐκρίθη ἐκπληροῦσα τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

Ἡ Λύσσα ἐν Ζακύνθῳ.

Εἰς τὸ μηνιαῖον ἐπιζωοτικὸν δελτίον, δημοσιευόμενον ὑπὸ τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Κτηνιατρικῆς Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀναφέρεται ὅτι τὰ πρῶτα κρούσματα ἐπὶ κυνῶν ἐσημειώθησαν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1949 εἰς διαφόρους Κοινότητας τῆς νήσου ταύτης. Ἐκτοτε συχνάκις παρατηρήθη λύσσα ἐπὶ βοοειδῶν, χοίρων καὶ μονόπλων καὶ κατὰ τὸ 1950 ἐπεξετάθη, ἐπενεγοῦσα τὸν θάνατον καὶ ἀνθρώπων. Παραθέτομεν

κατωτέρω δύο πίνακες ἀπεικονίζοντας τὸν ἀριθμὸν κρουσμάτων ἐπὶ ζώων καὶ ἀνθρώπων.

Π Ι Ν Α Ξ Ι

Μ ἢ ν	Ἔτος	Δῆμος ἢ Κοινότης	Εἶδος ζώου	Ἀριθ- μὸς ζώων	Ἀριθ- μὸς ἀνθρώπων	Ζωο- στάσις
Νοέμβριος	1949	Βασιλικὸ - Κερί - Πλάνος	Κύνες	3	3	3
Δεκέμβριος	»	Λιθακία	»	1	1	1
»	»	Ἀγαλᾶς	Βοοειδῆ	1	1	1
»	»	Πλάνος	Χοῖροι	1	1	1
Ἰανουάριος	1950	»	Κύνες	3	3	3
»	»	»	Μόνοπλα	1	1	1
Φεβρουάριος	»	Βολίμι - Καραστάριον	Κύνες	2	2	2
Ἀπρίλιος	»	Λιθακία - Ροῖδιον	»	3	3	3
Ἰούνιος	»	Καραστάριον - Λιθακία	»	2	2	2
Ἰούλιος	»	Λιθακία - Ζάκυνθος	»	2	2	2
Αὐγούστος	»	Ξηροκάστελλον (Βασιλικὸ)	»	1	1	1
Σεπτέμβριος	»	Κάτω Γερακίριον	»	1	1	1
»	»	»	Μόνοπλα	1	1	1
»	»	»	Βοοειδῆ	1	1	1
Ὀκτώβριος	»	Λιθακία - Ἀγαλᾶς	Κύνες	2	2	2
Νοέμβριος	»	» - Κάτ. Γερακ. - Ἀγαλᾶς	»	3	3	3
Μάρτιος	1951	Λιθακία	»	1	1	1

Π Ι Ν Α Ξ ΙΙ

Ἔτος	Ἀριθμὸς δηχθέντων προσώπων	Ὑποβληθέντες εἰς θεραπείαν	Θανόντες
1946	6	6	0
1947	2	2	0
1948	0	0	0
1949	2	2	2
1950	3	2	3

Διὰ τὸν προληπτικὸν ἐμβολιασμὸν τῶν κυνῶν ἐν Ζακύνθῳ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐμβολίου συνήφθη συμφωνία μετὰ τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῶν Ἐργαστηρίων «Lederle» τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν προμήθειαν 25.000 δόσεων τοιούτου. Ἐν τῷ μεταξύ ἅπαντες οἱ κύνες τῆς νήσου κατεγράφησαν ὑπὸ τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν συνταχθέντος πλήρους μητρώου τούτων. Ἡ ἀπογραφή ἀπέδειξεν ὅτι ὑπῆρχον 2900 κύνες εἰς τὰς 47 Κοινότητας τῆς νήσου.

Ἐμβολιασμός.

Εὐθὺς ὥς παρελήφθη ἐξ Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸ ἀντιλυσσικὸν ἐμβόλιον καὶ ἡτοιμάσθησαν τὰ περιλαίμια, αἱ ταυτότητες καὶ οἱ κλωβοὶ ἀπομονώσεως, ἤρξατο ὁ ἐμβολιασμὸς διὰ τριῶν συνεργειῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ Νομοκτηνιάτρου Ζακύνθου κ. Καντακίτη καὶ τοῦ Κτηνιά-

τρου κ. Δραγώνα του Κτηνιατρικου Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου αποσταλέντος ἐκεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ὁ έμβολιασμός ἤρξατο τὴν 1ην Ἰουλίου 1952 καὶ ἔληξεν τὴν 27ην ἰδίου μηνός. Τὸ σύνολον τῶν έμβολιασθέντων κυνῶν εἰς 36 Κοινότητας ἀνῆλθεν εἰς 2345 ὑπολειφθέντων 500 κυνῶν 11 Κοινοτήτων τῶν ὄρεινῶν περιοχῶν τῆς Νήσου.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο ἀναγκαῖον νὰ περαιωθῇ ὁ έμβολιασμός καὶ τῶν ὑπολοίπων κυνῶν, ἀπειράνθημεν πρὸς τὸν Δρα Κάπλαν διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀναγκαιούσης ποσότητος έμβολίου. Οὗτος εὐηρεστήθη νὰ προμηθεύσῃ ἡμῖν ἐκ τῶν εἰς Ἰσραὴλ ὑπαρχόντων ἀποθεμάτων τῶν προοριζομένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ πειραμάτων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας. Ὁ Δρ. Τίρκελ Σύμβουλος εἰς τὸν τομέα τῆς λύσεως τῆς Π.Ο.Υ. ἔσχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο.

Τὰ συνεργεῖα ἤρχισαν ἐκ νέου τὸν έμβολιασμόν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1952 ὑπὸ τὴν αὐτὴν σύνθεσιν καὶ διεύθυνσιν καὶ τοιουτοτρόπως καὶ οἱ ὑπόλοιποι 497 κύνες ένεβολιάσθησαν. Τὸ σύνολον οὕτω τῶν έμβολιασθέντων κυνῶν ἀνῆλθεν τελικῶς εἰς 2842 ἀνήκοντας εἰς 47 Κοινότητας. Εἰδικοί κλωβοὶ έτοποθετήθησαν ἐπίσης εἰς διάφορα σημεία τῆς νήσου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπομονώσεως τῶν κυνῶν οἵτινες ἤθελον τυχὸν παρουσιάσει ὑποπτα συμπτώματα λύσεως.

Ἀνακεφαλαίωσις ἀφορῶσα εἰς τὸν ἀντιλυσσικὸν έμβολιασμόν.

1. Ἡ νῆσος Ζάκυνθος κεῖται δυτικῶς τῆς Πελοποννήσου, ἔχει ἔκτασιν 483 τετρ. χιλιομέτρων καὶ ἀριθμεῖ 41165 κατοίκους καὶ 2850 κύνας.

2. Ἐνεβολιάσθησαν 2842 κύνες ἡλικίας ἄνω τῶν 6 μηνῶν δι' έμβολίου τῶν ἐργαστηρίων «Lederle».

3. Ἀπαντες οἱ έμβολιασθέντες κύνες κατεγράφησαν καὶ περιλαίμιον φέρον αὖξοντα ἀριθμὸν έτοποθετήθη εἰς τὸν τράχηλον αὐτῶν. Οἱ ἰδιοκιτῆται των ἐφωδιάσθησαν δι' ἀτομικοῦ δελτίου ὑγείας τῶν κυνῶν των.

4. Οὐδὲν μετεμβολιακὸν σύμβαμα παρατηρήθη.

5. Ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγή κυνῶν ἐκ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος.

6. Σιδηροὶ κλωβοὶ έτοποθετήθησαν εἰς διάφορα σημεία τῆς νήσου διὰ τὴν ἀπομόνωσιν τῶν ὑπόπτων λύσεως κυνῶν καὶ

7. Δεδομένου ὄντος ὅτι οὐδὲν κρούσμα λύσεως παρατηρήθη ἀφ' ἧς ἔλαβεν χώραν ὁ έμβολιασμός, ἡ ἀξία τοῦ χρησιμοπονηθέντος έμβολίου εἶναι προφανής.

Καταπολέμησις τῆς Ἑχينوκοκκιάσεως.

Ἐπειδὴ τόσον ἡ Ζάκυνθος ὥσον καὶ αἱ πλεῖσται τῶν ἐπαρχιῶν τῆς χώρας εἶναι προσβεβλημέναι ἐκ τῆς έχينوκοκκιάσεως ἐθεωρήθη σκόπιμον

ὅπως συνδυασθῇ ἡ καταπολέμησις τῆς λύσσης μετὰ τῆς ἐχινοκοκκιάσεως, δι' ἀπαλλαγῆς τῶν κυνῶν ἐκ τῆς ταινίας τῆς ἐχινοκόκκου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς ἕκαστον ἐμβολιαζόμενον κύνα ἐχορηγεῖτο ἐν δισκίον Nemural καὶ ἐλαμβάνετο μέριμνα καταστροφῆς τῶν κοπράνων τῶν κυνῶν μετὰ τὴν χορήγησιν αὐτοῦ. Εἰς συγκεντρώσεις χωρικῶν ἐγένοντο ὁμιλίαι ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἐχινοκοκκίαν καὶ τὴν σοβαρότητα αὐτῆς τόσον διὰ τὸν ἄνθρωπον ὅσον καὶ διὰ τὰ ζῶα. Χιλιάδες ἀντιτύπων βιβλιαρίου συγγραφέντος καὶ δημοσιευθέντος ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ὑπηρεσίας διεμοιράσθησαν. Τὸ βιβλιάριον τοῦτο συνετάγη ἐπὶ τῇ βάσει παρομοίου δημοσιευθέντος ἐν Οὐραγουάη ὑπὸ τοῦ Παναμερικανικοῦ Γραφείου Ὑγείας (Παραρτήματος τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας διὰ τὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς).

Ἀντιλυσσικὸς ἐμβολιασμὸς ἐν Ἀθήναις.

Τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐπιτευχθέντα διὰ τοῦ προληπτικοῦ ἀντιλυσσικοῦ ἐμβολιασμοῦ τῶν κυνῶν εἰς Ζάκυνθον ἐνεθάρρουν τὴν ὑπηρεσίαν μας ὅπως προβῇ εἰς παρόμοιον ἐμβολιασμὸν καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν ἔνθα πολλὰ καὶ κατ' αὔξοντα ρυθμὸν κρούσματα λύσσης ἐσημειώθησαν ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἐ. ἐ.

Ἐκτὸς τῶν συνήθων ὑγειονομικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν, ἀπεφασίσθη ὁ προληπτικὸς ἀντιλυσσικὸς ἐμβολιασμὸς πάντων τῶν κυνῶν τῆς περιοχῆς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων καὶ εἰς ἀκτίνα 15 χιλιομέτρων.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐμβολιασμοῦ παρηγγέλθησαν 23.000 δόσεις ἀντιλυσσικοῦ ἐμβολίου Avianisé τῶν Ἑργαστηρίων «Lederle» τῶν Η. Π.

Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν ἡ περιοχὴ τῶν Ἀθηνῶν διηρέθη εἰς 8 τομεῖς καὶ εἰς κτηνίατρος μετὰ δύο βοηθῶν ἐτοποθετήθη εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Ὁ ἐμβολιασμὸς διήρκεσε καθ' ὅλον τὸν μῆνα Μάϊον καὶ 23.000 κύνες ἐνεβολιάσθησαν καὶ ἐφωδιάσθησαν διὰ περιλαίμιου καὶ δελτίου ταυτότητος. Οὗτος ἔσχε πλήρη ἐπιτυχίαν καὶ ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν εὐχαρίστως καὶ ἀποτελεσματικῶς συνειργάσθη μετὰ τῶν ὁργάνων τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας.

Ὁ ἐμβολιασμὸς θὰ συνεχισθῇ καὶ εἰς ἀκτίνα μείζονα τῶν 15 χιλιομ. δι' ἐμβολίου avianisé παραγομένου ἤδη ἐν Ἑλλάδι παρὰ τοῦ Κτηνιατρικοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, χάρις εἰς τὴν πολύτιμον βοήθειαν τοῦ Δρος Κόμαροφ ὅστις ἐδέχθη ὅπως ὁ Διευθυντῆς τοῦ ἀνωτέρω ιδρύματός μας μεταβῇ ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὸ ἐν Ἰσραὴλ ἐργαστήριόν του πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τεχνικῆς τῆς παρασκευῆς τοῦ ἐμβολίου avianisé διὰ τῆς καταλλήλου φυλῆς «Flury».

Διὰ τῆς παραγωγῆς ἱκανῆς ποσότητος τοῦ ἐμβολίου τούτου ἐλπίζομεν ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν ἐμβολιασμὸν τῶν κυνῶν εἰς ἀπά-

σας τās περιοχάς τής χώρας μας ένθα ή λύσσα ένδημεί, εις τρόπον ὥστε έν συνδυασμῷ μετὰ τών κλασσικῶν υγειονομικῶν μέτρων καί ιδιαίτητα τής έξοντώσεως τών άγρίων σαρκοφάγων ζώων, νά επιτύχωμεν τήν ελάττωσιν τών κρουσμάτων τής νόσου καί τήν μελλοντικήν έξάλειψιν αὐτῆς.

Ἡ καταπολέμησις τής έχινοκοκκιάσεως.

Ἐπειδή κρούσματα έχινοκοκκιάσεως παρατηροῦνται ἐπίσης εις τήν περιφέρειαν τών Ἀθηνῶν, δέν παρελείψαμεν τήν χορήγησιν Nemural εις ὅλους τοὺς έμβολιασθέντας έναντίον τής λύσσης κύνας. Ἐχρησιμοποιήθη άνάλογος ποσότης δισκίων τοῦ φαρμάκου τούτου καί μέγας άριθμός διαφωτιστικῶν βιβλιαρίων διενεμήθη εις τὸ κοινόν.

R É S U M É

Vaccination antirabique préventive des chiens en Grèce
avec le vaccin avianisé

Par

F. P a p a c h r i s t o p h i l o u

Directeur

des Services Vétérinaires du Ministère de l'Agriculture

Dans ce rapport, le Dr. Papachristophilou rend compte des résultats de la vaccination antirabique préventive effectuée à l'île de Zante avec du vaccin avianisé mis gracieusement à la disposition du Ministère de l'Agriculture par l'OM.S.

La vaccination a eu lieu sur 2842 chiens et fut terminée en deux étapes, sous la direction des Drs Cantakitis et Dragonas. Elle semble avoir donné des résultats satisfaisants étant donné que depuis la vaccination aucun cas de rage ne fut signalé à Zante.

En même temps un effort a été fait pour combattre l'échinococcose par l'administration aux chiens vaccinés d'une tablette de Nemural.

Plus tard la vaccination préventive des chiens a été effectuée également sur 23.000 chiens de la région d'Athènes et de ses faubourgs.

Le vaccin antirabique avianisé est maintenant préparé par l'Institut Bactériologique Vétérinaire d'Athènes.